

Musiikkiluokat

Musiikkipainoteista opetusta annetaan yhdelle vuosiluokalle Kokkolassa Mäntykankaan koulussa 3.-6. lk. ja Kiviniityn koulussa 7.-9. lk. Opetuksen laajuus vaihtelee vuosiluokilla 3-4 vvt. Yhdessä pakollisen musiikinopetuksen kanssa musiikkiluokan oppilas saa perusopetuksen aikana 25 vvt laajuiset musiikin opinnot. Vastaavasti muita taito- ja taideaineita on musiikkiluokan tuntijaossa vähemmän. Jokainen musiikkiluokkalainen saa yhden soittimen henkilökohtaista soitonopetusta Keski-Pohjanmaan Konservatoriossa omakustanteisesti. Konservatoriolta on mahdollisuus vuokrata soitinta ja hakea tarvittaessa vapaaoppilaspaiikkaa. Musiikkiluokkatoiminta yhdistää harrastuksen ja koulunkäynnin luontevasti. Monialaiset oppimiskokonaisuudet toteutuvat luontevasti musiikillisten projektien ja yhteistoiminnan kautta.

Musiikkiluokalla saa soittaa, laulaa, kuunnella musiikkia, säveltää ja liikkua muiden samoista asioista kiinnostuneiden lasten kanssa.

Musiikkiluokalle oppilaaksiottaminen

Pyrkiminen musiikkiluokalle tapahtuu kahdessa vaiheessa alkuvuodesta. Kaikki Kokkolan suomenkieliset 2. luokkalaiset lukuun ottamatta kielikylypyluokkia osallistuvat vuosittain tammikuussa musiikkiluokan pääsykokeiden ensimmäiseen vaiheeseen. Yksi aloittava 3. luokan ryhmä, jolle valitaan pääsykokeiden perusteella 24 soveltuvinta oppilasta. Tammi-helmikuun aikana testataan kaikki kaupungin yleisopetuksessa opiskelevat 2. luokan oppilaat. Erityisopetuksen pienryhmissä opiskelevat oppilaat osallistuvat testeihin, jos huoltajat ja oppilaiden omat opettajat näkevät mahdollisena oppilaan opiskelun jatkuvan musiikkiluokalla. Testauksen tulosten myötä arvioidaan tapauskohtaisesti erikoisluokalle valitun oppilaan koulunkäynnin tuen järjestäminen.

Kaksivaiheisen valintakokeen yhteydessä valitaan soitin, jonka soitonopetus järjestetään yhteistyössä konservatorion kanssa. Soveltuvuuteen vaikuttavat testausten tulokset sekä konservatorion resurssit soitinvalinnoissa. Tilanteessa, jossa usealla oppilaalla on sama pistemäärä, painotetaan lauluosiota sekä huomioidaan konservatorion soitinvalinta. Opetus jatkuu opetussuunnitelman mukaisesti 9. luokalle saakka.

1. vaihe

Yksi musiikkiluokanopettaja vierailee kouluilla, jolloin kukin oppilas

- 1) laulaa laulusta Siili menee lypsylle ensimmäisen säkeistön yleensä kahden kesken musiikkiluokanopettajan kanssa
- 2) tekee kuuntelutestin

Noin kolmasosa 2. luokkalaisista saa tämän vaiheen jälkeen kutsun tulla Mäntykankaan koululle ja konservatoriolle pääsykokeen toiseen vaiheeseen.

2. vaihe

- 1) Konservatoriolla järjestetään pyrkijöille ja heidän huoltajilleen konsertti, jossa esitellään erilaisia soittimia, joista pyrkijä saa nimetä ne, joita haluaisi mieluiten ryhtyä soittamaan.
- 2) Mäntykankaan koululla suoritettavassa testauksessa oppilaat toistavat taputtamalla rytmejä sekä laulamalla säveliä ja lyhyitä melodioita.
- 3) Konservatoriolla soitonopettajat miettivät yhdessä pyrkijän kanssa sopivaa soitinta monivuotista tavoitteellista soitonopiskelua varten.

Jos pyrkijä on jo konservatorion oppilas, hänen ei tarvitse osallistua 2. vaiheen 1- ja 3-osioon.

Pääsykokeiden perusteella 24 soveltuvinta valitaan aloittamaan kolmannella musiikkiluokalla. Soveltuvuuteen vaikuttavat testausten tulokset sekä konservatorion resurssit soitinvalinnoissa. Tilanteessa, jossa usealla oppilaalla on sama pistemäärä, painotetaan lauluosiota sekä huomioidaan konservatorion soitinvalinta.

Musiikkiluokkien täydentäminen 3. luokalla

Mikäli joku oppilaista keskeyttää opiskelun musiikkiluokalla ensimmäisen syyslukukauden aikana, luokkaa voidaan täydentää pääsykokeiden tulosten perusteella. Musiikkiluokkaan voidaan harkinnan mukaan ottaa lisäoppilaita, jos kaupunkiin muuttaa musiikkiluokan oppilas toiselta paikkakunnalta.

Musiikkiluokkien täydentäminen 7. luokalla

Musiikkiluokkien täydentämisessä 7. luokalla lähtökohtana on olemassa olevan ryhmän koko ja sen täyttömahdollisuus. Mikäli mahdollisuuksia luokan täydentämiseen on, huomioon otetaan myös oppilaan edistyminen taiteen perusopetuksen musiikin perusteissa sekä aktiivisuus soittoharrastuksessa. Taiteen perusopetuksen musiikin perusteista suoritettuna tulee olla perustaso 2. Lisäksi oppilas haastatellaan 6. luokan kevätlukukaudella musiikinlehtorin toimesta.

Luokka-aste	Opetuksen tavoitteet	Tavoitteisiin liittyvät sisältöalueet	Laaja-alainen osaaminen	Arvioinnin kohteet oppiaineessa	Hyvä/arvosanan 8 osaaminen
Osallisuus					
3	T1 Rohkaista oppilasta osallistumaan yhteismusisointiin ja rakentamaan myönteistä yhteishenkeä yhteisössään.	S1-S4 Musisointitilanteissa ohjataan musisoivan ryhmän jäsenenä toimimiseen. Oppilas osallistuu aktiivisesti ryhmän toimintaan ja osaa hyödyntää musisoinnissa omia vahvuuksiaan. Oppilaat osallistuvat Keski-Pohjanmaan Konservatorion toimintaan saamalla soitinopetusta ja osallistumalla orkesteri-, yhteissoitto- ja kuorotoimintaan.	L2, L6, L7 Osallistutaan kaupungin kulttuuritoimintaan aktiivisena toimijana. Kannustetaan oppilaita yritteliäisyyteen (esiintymiset).	Musiikilliset yhteistyötaidot	Oppilas ottaa huomioon ryhmän muut jäsenet yhteismusisoinnissa.
4	T1	S1-S4			
5	T1	S1-S4			
6	T1	S1-S4 Oppilas osallistuu aktiivisesti ja rakentavasti ryhmän toimintaan ottaen huomioon myös			

		muut ryhmän jäsenet. Oppilas hyödyntää musisoinnissa omia vahvuuksiaan.			
Musiikilliset tiedot ja taidot sekä luova tuottaminen					
3	T2 Ohjata oppilasta luontevaan äänenkäyttöön ja laulamiseen sekä kehittämään keho-, rytmi-, melodia-, sointusoittimien soittotaitoaan musisoivan ryhmän jäsenenä.	S1-S4 Tutustutaan musiikin peruselementeistä rytmiin ja melodiaan. Vahvistetaan oppilaan luontevaa äänenkäyttöä ja laulamista monipuolisesti erilaisessa musiikillisessa toiminnassa. Toteutetaan moniäänisyyttä eri tavoin esim. laulaen, taputtaen, puhuen, liikkuen, kuunnellen. Opetellaan melodian ja sointujen soittamista esim. pianon ja nokkahuilun avulla. Laajennetaan soitintuntemusta koulusoittimiin. Yhteissoittotaitojen vahvistamista mahdollisuuksien mukaan myös oppilaiden omia soittimia hyödyntäen. Harjoitetaan rytmisiä taitoja (mm. perussykkeen hallinta) ja tutustumista eri tahtilajeihin esim. 2/4, 3/4, 6/8, 4/4, 5/4 (Kalevala). Aika-arvojen erottelua ja hahmottamista musisoinnin yhteydessä.	L2	Laulaminen ja soittaminen ryhmän jäsenenä	Oppilas osallistuu yhteislauluun ja -soittoon pyrkien sovittamaan osuutensa osaksi musiikillista kokonaisuutta.

		<p>Tutustutaan erilaisiin asteikkoihin kahteen etumerkkiin asti (esim. pentatoninen, duuri, molli) musiikillisen toiminnan yhteydessä.</p> <p>Musisointitilanteissa rohkaistaan oppilasta omien musiikillisten ideoiden tuottamiseen ja toteuttamiseen.</p>			
4	T2	<p>Tutustutaan musiikin peruselementeistä rytmiin ja melodiaan.</p> <p>Neljännän vuosiluokan aikana oppilas omaksuu taiteen perusopetuksen musiikin perusteiden ensimmäisen perustason (PT 1) sisällöt.</p> <p>Vahvistetaan oppilaan luontevaa äänenkäyttöä ja laulamista monipuolisesti erilaisessa musiikillisessa toiminnassa. Toteutetaan moniäänisyyttä eri tavoin esim. laulaen, taputtaen, puhuen, liikkuen, kuunnellen.</p> <p>Opetellaan melodian ja sointujen soittamista esim. pianon ja nokkahuilun avulla. Laajennetaan soitintuntemusta koulusoittimiin.</p> <p>Vahvistetaan yhteissoittotaitoja mahdollisuuksien mukaan myös oppilaiden omia soittimia hyödyntäen.</p>			

		<p>Harjoitetaan rytmisiä taitoja (mm. perussykkeen hallinta ja aika-arvot 1/1–1/8 + pisteelliset) ja tutustumista eri tahtilajeihin esim. 2/4, 3/4, 6/8, 4/4, 5/4 (Kalevala). Oppilas antaa näytteitä rytmisestä osaamisestaan PT 1:n vaatimusten mukaisesti.</p> <p>Oppilas muistaa, ymmärtää ja osaa käyttää oktaavialoja (pienestä kaksiviivaiseen) ja asteikkoja kahteen etumerkkiin asti (esim. pentatoninen, duuri, molli). Harjoitetaan muodostamaan ja tunnistamaan intervalleja ilman laatuja. Oppilas antaa näytteitä nuottien laulu- ja kirjoitustaidoistaan (esim. oma sävellys) soittimen tuella tai kuulonvaraisesti PT 1:n vaatimusten mukaisesti.</p> <p>Musisointitilanteissa rohkaistaan oppilasta omien musiikillisten ideoiden tuottamiseen ja toteuttamiseen.</p>		
5	T2	<p>Tutustutaan musiikin peruselementeistä rytmiin ja melodiaan.</p> <p>Vahvistetaan oppilaan luontevaa äänenkäyttöä ja laulamista monipuolisesti erilaisessa musiikillisessa toiminnassa. Toteutetaan moniäänisyyttä eri tavoin esim. laulaen, taputtaen, puhuen, liikkuen, kuunnellen.</p>		

		<p>Opetellaan melodian ja sointujen soittamista eri soittimien avulla (esim. kitara). Laajennetaan soitintuntemusta (esim. sähköiset soittimet).</p> <p>Vahvistetaan yhteissoittotaitoja mahdollisuuksien mukaan myös oppilaiden omia soittimia hyödyntäen.</p> <p>Harjoitetaan rytmisiä taitoja monipuolisesti eri tahtilajeissa. Aika-arvojen erottelua ja hahmottamista musisoinnin yhteydessä. Tutustutaan rytmiseen monimuotoisuuteen esim. synkooppi, kolmimuunteisuus, polyrytmiikka.</p> <p>Tutustutaan erilaisiin asteikkoihin neljään etumerkkiin asti (esim. duuri, harmoninen ja melodinen molli) musisoinnissa ja omien musiikillisten ideoiden toteuttamisessa.</p> <p>Musisointitilanteissa rohkaistaan oppilasta omien musiikillisten ideoiden tuottamiseen ja toteuttamiseen.</p> <p>Tutustutaan musiikin tulkintaan ja ilmaisuun.</p>			
6	T2	Tutustutaan musiikin peruselementeistä rytmiin ja melodiaan.			

		<p>Kuudennen vuosiluokan aikana oppilas omaksuu taiteen perusopetuksen musiikin perusteiden toisen perustason (PT 2) sisällöt.</p> <p>Vahvistetaan oppilaan luontevaa äänenkäyttöä ja laulamista monipuolisesti erilaisessa musiikillisessa toiminnassa. Tutustutaan laajemmin erilaisiin äänenkäyttö- ja laulutapoihin. Toteutetaan moniäänisyyttä eri tavoin esim. laulaen, taputtaen, puhuen, liikkuen, kuunnellen.</p> <p>Vahvistetaan yhteissoittotaitoja mahdollisuuksien mukaan myös oppilaiden omia soittimia hyödyntäen. Ryhmän taitojen karttuessa lisätään soitto-ohjelmiston haasteellisuutta (esim. sointutehot, melodiasoitto, ostinatot/riffit, soitinsoolot, improvisaatiot).</p> <p>Opetellaan melodian ja sointujen soittamista eri soittimien avulla (esim. kitara). Laajennetaan soitintuntemusta (esim. sähköiset soittimet).</p> <p>Harjoitetaan rytmisiä taitoja monipuolisesti eri tahtilajeissa. Aika-arvoja laajennetaan 1/16 asti. Harjoitellaan rytmistä monimuotoisuutta esim. synkooppi, kolmimuunteisuus, polyrytmikka. Vahvistetaan aika-arvojen hallintaa ja käyttöä musisoinnissa. Oppilas</p>			
--	--	--	--	--	--

		<p>antaa näytteitä rytmisestä osaamisestaan PT 2:n vaatimusten mukaisesti.</p> <p>Oppilas muistaa, ymmärtää ja osaa käyttää oktaavialoja (suuresta kolmiviivaiseen) ja asteikkoja neljään etumerkkiin asti (esim. duuri, harmoninen ja melodinen molli).</p> <p>Tutustutaan intervallien laatuihin (erityisesti terssit ja kvintit). Oppilas antaa näytteitä nuottien laulu- ja kirjoitustaidoistaan (esim. oma sävellys) soittimen tuella tai kuulonvaraisesti PT 2:n vaatimusten mukaisesti.</p> <p>Musisointitilanteissa rohkaistaan oppilasta omien musiikillisten ideoiden tuottamiseen ja toteuttamiseen opittuja säveltapailutaitoja hyödyntäen. Ohjataan oppilasta osallistumaan musiikillisen tulkinnan suunnitteluun ja toteutukseen musisoinnissa.</p>			
3	<p>T3</p> <p>Kannustaa oppilasta keholliseen musiikin, kuvien, tarinoiden ja tunnetilojen ilmaisuun kokonaisvaltaisesti liikkuen.</p>	<p>S1-S4</p> <p>Vahvistetaan perussykettä liikkumalla ja harjoittelemalla. Ohjataan oppilasta monimuotoiseen keholliseen aistimiseen ja ilmaisuun ryhmässä (esim. luova liikunta, laululeikit, tanssit, kehosoitimet).</p> <p>Opetuksessa on keskeistä ilmaisutaitojen ja kuvittelukyvyn monipuolinen kehittäminen.</p>	L1, L2	Musiikki-liikunta	Oppilas liikkuu musiikin mukaan ja käyttää kehoaan musiikilliseen ilmaisuun.

4	T3	Ohjataan oppilasta monimuotoiseen keholliseen aistimiseen ja ilmaisuun ryhmässä (esim. luova liikunta, laululeikit, tanssit, kehosoitimet). Opetuksessa on keskeistä ilmaisutaitojen ja kuvittelukyvyn monipuolinen kehittäminen.			
5	T3	Ohjataan oppilasta monimuotoiseen keholliseen aistimiseen ja ilmaisuun ryhmässä (esim. luova liikunta, laululeikit, tanssit, kehosoitimet). Opetuksessa on keskeistä ilmaisutaitojen ja kuvittelukyvyn monipuolinen kehittäminen.			
6	T3	Vahvistetaan oppilaan monimuotoista kehollista aistimista ja ilmaisua ryhmässä. (esim. luova liikunta, laululeikit, tanssit, kehosoitimet). Opetuksessa on keskeistä ilmaisutaitojen ja kuvittelukyvyn monipuolinen kehittäminen.			
3	T4 Tarjota oppilaalle mahdollisuuksia ääniympäristön ja musiikin elämykselliseen kuunteluun sekä ohjata	S1-S4 Musiikin kuuntelussa painotetaan aktiivista kuuntelua, jossa musiikkiin ja sen tunnelmaan eläydytään motorisesti (liikkuen), visuaalisesti ja mielikuvitusta aktivoiden. Kartutetaan musiikillista yleissivistystä ja	L2	Musiikin kuuntelu	Oppilas kuuntelee keskittyneesti musiikkia ja esittää näkemyksiään kuulemastaan.

	hätä jäsentämään kuulemaansa sekä kertomaan siitä.	ohjelmistotuntemusta konsertti- ja kuuntelukasvatuksen avulla. Tutustutaan musiikin peruselementteihin (rytmiin, melodiaan, muotoon, sointiväriin, dynamiikkaan ja harmoniaan) kuunnellen.			
4	T4	Musiikin kuuntelussa painotetaan aktiivista kuuntelua, jossa musiikkiin ja sen tunnelmaan eläydytään motorisesti (liikkuen), visuaalisesti ja mielikuvitusta aktivoiden. Kartutetaan musiikillista yleissivistystä ja ohjelmistotuntemusta konsertti- ja kuuntelukasvatuksen avulla. Rohkaistaan oppilasta kertomaan musiikin herättämistä mielikuvista, ajatuksista, tunteista ja kuvailemaan kuulemaansa. Tutustutaan musiikin peruselementteihin (rytmiin, melodiaan, muotoon, sointiväriin, dynamiikkaan ja harmoniaan) kuunnellen. Opetellaan tunnistamaan duuri ja molli kuunnellen.			
5	T4	Musiikin kuuntelussa painotetaan aktiivista kuuntelua, jossa musiikkiin ja sen tunnelmaan eläydytään motorisesti (liikkuen), visuaalisesti ja mielikuvitusta aktivoiden. Kartutetaan musiikillista yleissivistystä ja			

		<p>ohjelmistotuntemusta konsertti- ja kuuntelukasvatuksen avulla. Rohkaistaan oppilasta kertomaan musiikin herättämistä mielikuvista, ajatuksista, tunteista ja kuvailemaan kuulemaansa.</p> <p>Tutustutaan musiikin peruselementteihin (rytmiin, melodiaan, muotoon, sointiväriin, dynamiikkaan ja harmoniaan) kuunnellen.</p>			
6	T4	<p>Musiikin kuuntelussa painotetaan aktiivista kuuntelua, jossa musiikkiin ja sen tunnelmaan eläydytään motorisesti (liikkuen), visuaalisesti ja mielikuvitusta aktivoiden. Kartutetaan musiikillista yleissivistystä ja ohjelmistotuntemusta konsertti- ja kuuntelukasvatuksen avulla. Rohkaistaan oppilasta kertomaan musiikin herättämistä mielikuvista, ajatuksista, tunteista ja kuvailemaan kuulemaansa.</p> <p>Tutustutaan musiikin peruselementteihin (rytmiin, melodiaan, muotoon, sointiväriin, dynamiikkaan ja harmoniaan) kuunnellen.</p> <p>Opetellaan tunnistamaan duurin ja mollin lisäksi ylinousevat ja vähennetyt soinnut. Harjaannutaan tunnistamaan intervaleja ja niiden laatuja (erityisesti suuri ja pieni terssi, vähennetty ja ylinouseva kvintti).</p>			

3	<p>T5</p> <p>Rohkaista oppilasta improvisoimaan sekä suunnittelemaan ja toteuttamaan pienimuotoisia sävellyksiä tai monitaiteellisia kokonaisuuksia eri keinoin ja myös tieto- ja viestintäteknologiaa käyttäen.</p>	<p>S1-S4</p> <p>Opetuksessa on keskeistä ilmaisutaitojen ja kuvittelukyvyn monipuolinen kehittäminen.</p> <p>Musiikillisessa toiminnassa kiinnitetään huomiota myös tulkintaan ja musiikin ilmaisullisiin keinoihin. Omia tai ryhmissä suunniteltuja ja toteutettuja pienimuotoisia sävellyksiä, äänimaisemia, liikeimprovisaatioita ja liikesarjoja.</p> <p>Musiikillisessa toiminnassa kiinnitetään huomiota myös tulkintaan ja musiikin ilmaisullisiin keinoihin, mm. dynamiikka, sointiväri, tempo.</p> <p>Monitaiteellisia kokeiluja mm. draaman ja kuvallisen ilmaisun keinoin.</p> <p>Rohkaistaan oppilasta lyhyiden rytmi- ja melodia (esim. kaksi-, kolmi-, nelisävelikkö tai pentatoninen asteikko) aiheiden toteuttamiseen.</p> <p>Monialaiset oppimiskokonaisuudet yhdessä esim. AI, KU, LI kanssa.</p>	L1, L2, L5, L6	Luovan musiikillisen ajattelun ilmaiseminen eri keinoin	Oppilas keksii omia ratkaisuja käyttäen ääntä, musiikkia, kuvaa tai muita ilmaisutapoja ja osaa tarvittaessa ohjatusti hyödyntää musiikkiteknologian tarjoamia mahdollisuuksia.
4	T5	Opetuksessa on keskeistä ilmaisutaitojen ja kuvittelukyvyn monipuolinen kehittäminen.			

		<p>Musiikillisessa toiminnassa kiinnitetään huomiota myös tulkintaan ja musiikin ilmaisullisiin keinoihin, mm. dynamiikka, sointiväri, tempo.</p> <p>Omia tai ryhmissä suunniteltuja ja toteutettuja pienimuotoisia sävellyksiä, äänimaisemia, liikeimprovisaatioita ja liikesarjoja.</p> <p>Monitaiteellisia kokeiluja.</p> <p>Rohkaistaan oppilasta lyhyiden rytmi- ja melodia (esim. kaksi-, kolmi-, nelisävelikkö tai pentatoninen asteikko) aiheiden toteuttamiseen.</p> <p>Monialaiset oppimiskokonaisuudet yhdessä esim. AI, KU, LI kanssa.</p>			
5	T5	<p>Opetuksessa on keskeistä ilmaisutaitojen ja kuvittelukyvyyn monipuolinen kehittäminen.</p> <p>Musiikillisessa toiminnassa kiinnitetään huomiota myös tulkintaan ja musiikin ilmaisullisiin keinoihin, mm. dynamiikka, sointiväri, tempo.</p> <p>Omia tai ryhmissä suunniteltuja ja toteutettuja pienimuotoisia sävellyksiä, äänimaisemia, liikeimprovisaatioita ja liikesarjoja.</p>			

		<p>Monitaiteellisia kokeiluja.</p> <p>Rohkaistaan oppilasta lyhyiden rytmi- ja melodia (esim. kaksi-, kolmi-, nelisävelikkö tai pentatoninen asteikko) aiheiden toteuttamiseen.</p> <p>Monialaiset oppimiskokonaisuudet yhdessä esim. AI, KU, LI kanssa.</p>			
6	T5	<p>Opetuksessa on keskeistä ilmaisutaitojen ja kuvittelukyvyn monipuolinen kehittäminen.</p> <p>Musiikillisessa toiminnassa kiinnitetään huomiota myös tulkintaan ja musiikin ilmaisullisiin keinoihin, mm. dynamiikka, sointiväri, tempo.</p> <p>Omia tai ryhmissä suunniteltuja ja toteutettuja pienimuotoisia sävellyksiä, äänimaisemia, liikeimprovisaatioita ja liikesarjoja.</p> <p>Monitaiteellisia kokeiluja.</p> <p>Rohkaistaan oppilasta lyhyiden rytmi- ja melodia (esim. kaksi-, kolmi-, nelisävelikkö tai pentatoninen asteikko) aiheiden toteuttamiseen.</p> <p>Monialaiset oppimiskokonaisuudet yhdessä esim. AI, KU, LI kanssa.</p>			

Kulttuurinen ymmärrys ja monilukutaito					
3	<p>T6</p> <p>Ohjata oppilasta tarkastelemaan musiikillisia kokemuksia ja musiikillisen maailman esteettistä, kulttuurista ja historiallista monimuotoisuutta.</p>	<p>S1-S4</p> <p>Musiikillisten taitojen ja tietojen lisäksi opetuksessa käsitellään oppilaiden kokemuksia ja havaintoja musiikista ja musiikin tekemisestä eri ympäristöissä koulussa ja koulun ulkopuolella. Kiinnitetään huomiota oppilaiden omien kulttuuriperintöjen vaalimiseen. Hyödynnetään lähiympäristön ja koulu yhteisön kulttuurista monimuotoisuutta. Tutustutaan oman kotiseudun musiikkiperinteeseen. Monialaiset oppimiskokonaisuudet yhdessä muiden aineiden kanssa esim. vieraat kielet, AI, KU, LI.</p> <p>Ohjelmistoon sisällytetään monipuolisesti muun muassa lastenmusiikkia, eri kulttuurien musiikkia, taidemusiikkia, populaarimusiikkia ja kansanmusiikkia.</p>	L2	Musiikin merkitysten havainnointi	Oppilas esittää näkemyksiä musiikilliseen toimintaan liittyvistä havainnoistaan ja kokemuksistaan.
4	T6	<p>Musiikillisten taitojen ja tietojen lisäksi opetuksessa käsitellään oppilaiden kokemuksia ja havaintoja musiikista ja musiikin tekemisestä eri ympäristöissä koulussa ja koulun ulkopuolella. Kiinnitetään huomiota oppilaiden omien kulttuuriperintöjen vaalimiseen. Hyödynnetään lähiympäristön ja</p>			

		<p>koulu yhteisön kulttuurista monimuotoisuutta. Tutustutaan oman kotiseudun musiikkiperinteeseen. Monialaiset oppimiskokonaisuudet yhdessä muiden aineiden kanssa esim. vieraat kielet, AI, KU, LI.</p> <p>Ohjelmistoon sisällytetään monipuolisesti muun muassa lastenmusiikkia, eri kulttuurien musiikkia, taidemusiikkia, populaarimusiikkia ja kansanmusiikkia.</p>			
5	T6	<p>Musiikillisten taitojen ja tietojen lisäksi opetuksessa käsitellään oppilaiden kokemuksia ja havaintoja musiikista ja musiikin tekemisestä eri ympäristöissä koulussa ja koulun ulkopuolella. Kiinnitetään huomiota oppilaiden omien kulttuuriperintöjen vaalimiseen. Hyödynnetään lähiympäristön ja koulu yhteisön kulttuurista monimuotoisuutta. Tutustutaan oman kotiseudun musiikkiperinteeseen. Monialaiset oppimiskokonaisuudet yhdessä muiden aineiden kanssa esim. vieraat kielet, AI, KU, LI, HI.</p> <p>Ohjelmistoon sisällytetään monipuolisesti muun muassa lastenmusiikkia, eri kulttuurien musiikkia, taidemusiikkia, populaarimusiikkia ja kansanmusiikkia.</p>	L2	<p>Tutustutaan musiikin historian eri aikakausiin yleisen historian oppisisältöjä mukaillen musiikin kuuntelua painottaen.</p>	

		Ohjataan oppilasta huomaamaan yhteys historian ja nykypäivän välillä.			
6	T6	<p>Musiikillisten taitojen ja tietojen lisäksi opetuksessa käsitellään oppilaiden kokemuksia ja havaintoja musiikista ja musiikin tekemisestä eri ympäristöissä koulussa ja koulun ulkopuolella. Huomioidaan oppilaiden omia kulttuuriperintöjä. Hyödynnetään lähiympäristön ja koulu yhteisön kulttuurista monimuotoisuutta. Tutustutaan oman kotiseudun musiikkiperinteeseen. Monialaiset oppimiskokonaisuudet yhdessä muiden aineiden kanssa esim. vieraat kielet, AI, KU, LI, HI.</p> <p>Ohjelmistoon sisällytetään monipuolisesti muun muassa lastenmusiikkia, eri kulttuurien musiikkia, taidemusiikkia, populaarimusiikkia ja kansanmusiikkia.</p> <p>Ohjataan oppilasta huomaamaan yhteys historian ja nykypäivän välillä.</p> <p>Kannustetaan oppilasta jäsentämään ja ilmentämään musiikin herättämiä ajatuksia, mielikuvia, tunteita.</p>			
3	T7	S1-S4	L4		

	<p>Ohjata oppilasta ymmärtämään musiikkikäsitteitä ja musiikin merkintätapojen periaatteita musisoinnin yhteydessä.</p>	<p>Musisointitilanteissa kiinnitetään huomiota peruskäsitteiden lisäksi musiikin peruselementtien (rytmi, melodia, harmonia, muoto, sointiväri ja dynamiikka) hahmottamiskyvyn kehittämiseen.</p> <p>Ohjataan oppilasta huomaamaan musiikkikäsitteitä soivasta musiikista ja nimeämään niitä omien tai vakiintuneiden symbolien avulla.</p> <p>Ohjataan äänen ja symbolin vastaavuuden ymmärtämiseen ja ilmentämiseen musiikissa (esim. nuotit, aika-arvot, tempo ja dynaamiset merkit, kuvionuotit, itse luodut merkintätavat, jne.).</p>		<p>Musiikin merkintätapojen ymmärtäminen</p>	<p>Oppilas toimii opiskeltujen musiikillisten merkintöjen mukaisesti musisoinnin yhteydessä.</p>
4	T7	<p>Musisointitilanteissa kiinnitetään huomiota peruskäsitteiden lisäksi musiikin peruselementtien (rytmi, melodia, harmonia, muoto, sointiväri ja dynamiikka) hahmottamiskyvyn kehittämiseen.</p> <p>Ohjataan oppilasta huomaamaan musiikkikäsitteitä soivasta musiikista ja nimeämään niitä omien tai vakiintuneiden symbolien avulla.</p> <p>Ymmärretään äänen ja symbolin vastaavuus, jota ilmentetään musiikissa (esim. nuotit,</p>			

		aika-arvot, tempo ja dynaamiset merkit, kuvionuotit, itse luodut merkintätavat, jne.).		
5	T7	<p>Musisointitilanteissa kiinnitetään huomiota peruskäsitteiden lisäksi musiikin peruselementtien (rytmi, melodia, harmonia, muoto, sointiväri ja dynamiikka) hahmottamiskyvyn kehittämiseen.</p> <p>Ohjataan oppilasta huomaamaan musiikkikäsitteitä soivasta musiikista ja nimeämään niitä vakiintuneiden symbolien avulla.</p> <p>Ymmärretään äänen ja symbolin vastaavuus, jota ilmennetään musiikissa (esim. nuotit, aika-arvot, tempo ja dynaamiset merkit, kuvionuotit, itse luodut merkintätavat, jne.).</p>		
6	T7	<p>Vahvistetaan oppilaan taitoa käyttää ja ymmärtää musiikin merkintätapoja musisoinnin yhteydessä.</p> <p>Kiinnitetään huomiota peruskäsitteiden lisäksi musiikin peruselementtien (rytmi, melodia, harmonia, muoto, sointiväri ja dynamiikka) hahmottamiskyvyn kehittämiseen.</p> <p>Ohjataan oppilasta huomaamaan musiikkikäsitteitä soivasta musiikista ja</p>		

		<p>nimeämään niitä vakiintuneiden symbolien avulla.</p> <p>Ymmärretään äänen ja symbolin vastaavuus, jota ilmennetään musiikissa (esim. nuotit, aika-arvot, tempo ja dynaamiset merkit, kuvionuotit, itse luodut merkintätavat, jne.).</p>			
Hyvinvointi ja turvallisuus musiikissa					
3	<p>T8</p> <p>Ohjata oppilasta tunnistamaan musiikin vaikutuksia hyvinvointiin sekä huolehtimaan musisointi- ja ääniympäristön turvallisuudesta.</p>	<p>S1-S4</p> <p>Ohjataan oppilasta huomaamaan musiikin ja hiljaisuuden vaikutus omassa elämässään.</p> <p>Ohjataan oppilasta huolehtimaan kuulostaan.</p> <p>Soittoergonomiasta huolehtiminen.</p>	L3	Välineiden ja laitteiden turvallinen käyttö	Oppilas käyttää laitteita ja soittimia ottaen huomioon muun muassa äänen ja musiikin voimakkuuteen liittyvät tekijät.
4	T8	<p>Ohjataan oppilasta huomaamaan musiikin ja hiljaisuuden vaikutus omassa elämässään.</p> <p>Ohjataan oppilasta huolehtimaan kuulostaan.</p> <p>Soittoergonomiasta huolehtiminen.</p>			
5	T8	Ohjataan oppilasta huomaamaan musiikin ja hiljaisuuden vaikutus omassa elämässään.			

		<p>Ohjataan oppilasta käyttämään soittimia ja laitteita turvallisesti ja huolehtimaan kuulostaan sekä toimimaan vastuullisesti musisointitilanteissa.</p> <p>Soittoergonomiasta huolehtiminen.</p>			
6	T8	<p>Ohjataan oppilasta huomaamaan musiikin ja hiljaisuuden vaikutus omassa elämässään.</p> <p>Vahvistetaan oppilaan taitoja käyttää soittimia ja laitteita turvallisesti sekä huolehtimaan kuulostaan ja toimimaan vastuullisesti musisointitilanteissa.</p> <p>Kannustetaan oppilasta löytämään oma tapansa toimia musiikin kuluttajana. Esim. kuuntelija, harrastaja, tekijänoikeudet, kulttuuripalvelujen käyttäjä jne.</p> <p>Soittoergonomiasta huolehtiminen.</p>			
Oppimaan oppiminen musiikissa					
3	T9	S1-S4	L1	Oppimaan oppiminen ja työskentely-taidot	Oppilas asettaa tavoitteen musiikillisen osaamisensa kehittämiseksi ja toimii tavoitteen mukaisesti yhteismusisoinnissa.
	Ohjata oppilasta kehittämään musiikillista osaamistaan harjoittelun avulla,	Kannustetaan oppilasta musiikillisten taitojen kehittämiseen pitkäjänteisen harjoittelun kautta.	Kannustetaan oppilaita pitkäjänteiseen sekä sisukkaaseen		

	osallistumaan tavoitteiden asettamiseen ja arvioimaan edistymistään suhteessa tavoitteisiin.	Esim. musiikkiesitysten valmistaminen ja harjoittaminen tapahtumiin ja juhliin.	harjoitteluun ja työn loppuunsaattamiseen.		
4	T9	Kannustetaan oppilasta musiikillisten taitojen kehittämiseen pitkäjänteisen harjoittelun kautta. Esim. musiikkiesitysten valmistaminen ja harjoittaminen tapahtumiin ja juhliin.			
5	T9	Kannustetaan oppilasta musiikillisten taitojen kehittämiseen pitkäjänteisen harjoittelun kautta. Esim. musiikkiesitysten valmistaminen ja harjoittaminen tapahtumiin ja juhliin.			
6	T9	Kannustetaan oppilasta musiikillisten taitojen kehittämiseen pitkäjänteisen harjoittelun kautta. Esim. musiikkiesitysten valmistaminen ja harjoittaminen tapahtumiin ja juhliin.			

Luokka-aste	Opetuksen tavoitteet	Tavoitteisiin liittyvät sisältöalueet	Laaja-alainen osaaminen	Arvioinnin kohteet oppiaineessa	Hyvä/arvosanan 8 osaaminen
Osallisuus					
7	<p>T1</p> <p>Kannustaa oppilasta rakentamaan toimintaan musisoivan ryhmän ja musiikillisten yhteisöjen jäsenenä.</p>	<p>S1-S4</p> <p>Oppilasta ohjataan toimimaan ryhmässä rakentavasti ja muita kannustaen. Kannustetaan oppilasta omien vahvuuksiensa hyödyntämiseen musisoinnissa.</p> <p>Kannustetaan käyttämään paikallisten musiikin perusopetusta antavien oppilaitosten tarjoamia palveluita esim. Rokkikoulu, Konservatorio ja muut yhteisöt.</p>	<p>L2, L7</p> <p>Osallistutaan kaupungin kulttuuritoimintaan aktiivisena toimijana.</p> <p>Kannustetaan oppilaita yritteliäisyyteen (esiintymiset).</p>	Musiikillisen ryhmän jäsenenä toimiminen	Oppilas toimii musiikillisen ryhmän jäsenenä, huolehtii osuudestaan ja kannustaa toisia.
8	<p>T1</p>	<p>Oppilasta ohjataan toimimaan ryhmässä rakentavasti ja muita kannustaen. Kannustetaan oppilasta omien vahvuuksiensa hyödyntämiseen musisoinnissa.</p> <p>Kannustetaan käyttämään paikallisten musiikin perusopetusta antavien oppilaitosten tarjoamia palveluita esim. Rokkikoulu, Konservatorio ja muut yhteisöt.</p>			

9	T1	<p>Oppilasta ohjataan toimimaan ryhmässä rakentavasti ja muita kannustaen. Kannustetaan oppilasta omien vahvuuksiensa hyödyntämiseen musisoinnissa.</p> <p>Kannustetaan käyttämään paikallisten musiikin perusopetusta antavien oppilaitosten tarjoamia palveluita esim. Rokkikoulu, Konservatorio ja muut yhteisöt.</p>			
Musiikilliset tiedot ja taidot sekä luova tuottaminen					
7	<p>T2</p> <p>Ohjata oppilasta ylläpitämään äänenkäyttö- ja laulutaitoaan sekä kehittämään niitä edelleen musisoivan ryhmän jäsenenä.</p>	<p>S1-S4</p> <p>Seitsemännen ja kahdeksannen vuosiluokan aikana oppilas omaksuu taiteen perusopetuksen musiikin perusteiden kolmannen perustason (PT 3) sisällöt.</p> <p>Ohjataan oppilasta havainnoimaan omassa äänessä tapahtuvia muutoksia (äänenmurros). Ylläpidetään laulutaitoa ja osallistutaan moniääniseen kuorolauluun.</p> <p>Tutustutaan erilaisiin äänenkäyttö- ja laulutapoihin.</p> <p>Musisointitilanteissa rohkaistaan oppilasta omien musiikillisten ideoiden tuottamiseen ja toteuttamiseen opittuja säveltapailutaitoja hyödyntäen. Ohjataan oppilasta osallistumaan</p>	L2	<p>Äänenkäyttö ja laulaminen musiikkiryhmän jäsenenä</p>	<p>Oppilas käyttää ääntään musiikillisen ilmaisun välineenä ja osallistuu yhteislauluun sovittaen osuutensa osaksi kokonaisuutta.</p>

		musiikillisen tulkinnan suunnitteluun ja toteutukseen musisoinnissa.			
8	T2	<p>Seitsemännen ja kahdeksannen vuosiluokan aikana oppilas omaksuu taiteen perusopetuksen musiikin perusteiden kolmannen perustason (PT 3) sisällöt.</p> <p>Ohjataan oppilasta havainnoimaan omassa äänessä tapahtuvia muutoksia (äänenmurros). Ylläpidetään laulutaitoa ja osallistutaan moniääniseen kuorolauluun.</p> <p>Tutustutaan erilaisiin äänenkäyttö- ja laulutapoihin.</p> <p>Musisointitilanteissa rohkaistaan oppilasta omien musiikillisten ideoiden tuottamiseen ja toteuttamiseen opittuja säveltapailutaitoja hyödyntäen. Ohjataan oppilasta osallistumaan musiikillisen tulkinnan suunnitteluun ja toteutukseen musisoinnissa.</p>			
9	T2	<p>Ohjataan oppilasta havainnoimaan omassa äänessä tapahtuvia muutoksia (äänenmurros). Ylläpidetään laulutaitoa ja osallistutaan moniääniseen kuorolauluun.</p> <p>Tutustutaan erilaisiin äänenkäyttö- ja laulutapoihin.</p>			

		Musisointitilanteissa rohkaistaan oppilasta omien musiikillisten ideoiden tuottamiseen ja toteuttamiseen opittuja säveltapailutaitoja hyödyntäen. Ohjataan oppilasta osallistumaan musiikillisen tulkinnan suunnitteluun ja toteutukseen musisoinnissa.			
7	T3 Kannustaa oppilasta kehittämään edelleen soitto- ja yhteismusisointitaitojaan keho-, rytmi-, melodia- ja sointusoittimin.	S1-S4 Seitsemännen ja kahdeksannen vuosiluokan aikana oppilas omaksuu taiteen perusopetuksen musiikin perusteiden kolmannen perustason (PT 3) sisällöt. Vahvistetaan oppilaan yhteismusisointitaitoja: rytmi (esim. oma syke - ryhmän yhteinen syke, beat - offbeat, synkooppi, kolmimuunteisuus, aika-arvot, tahtilajit). melodia (esim. ostinato, riffi, soolo, asteikot esim. pentatoninen, blues) harmonia (esim. sointutehot,sointukierrot) muoto (muotorakenteet) sointiväri (esim. erilaiset soittimet ja soitinkokoonpanot). Vahvistetaan PT 2:n taitoja rytmien ja aika-arvojen osalta.	L2	Soittaminen musiikkiryhmän jäsenenä	Oppilas soittaa keho-, rytmi-, melodia- ja sointusoittimia ja osallistuu yhteissoittoon melko sujuvasti.

		<p>Opitaan asteikot kaikissa sävellajeissa. Omaksutaan kaikki intervallit laatuineen. Opitaan kolmisoinnut käännöksineen. Oppilas antaa näytteitä nuottien laulu- ja kirjoitustaidoistaan (esim. oma sävellys) soittimen tuella tai kuulonvaraisesti PT 3:n vaatimusten mukaisesti.</p> <p>Vahvistetaan yhteissoittotaitoja mahdollisuuksien mukaan myös oppilaiden omia soittimia hyödyntäen. Ryhmän taitojen karttuessa lisätään soitto-ohjelmiston haasteellisuutta.</p> <p>Opetellaan melodian ja sointujen soittamista eri soittimien avulla (esim. kitara). Laajennetaan soitintuntemusta (esim. sähköiset soittimet).</p>			
8	T3	<p>Seitsemännen ja kahdeksannen vuosiluokan aikana oppilas omaksuu taiteen perusopetuksen musiikin perusteiden kolmannen perustason (PT 3) sisällöt.</p> <p>Vahvistetaan oppilaan yhteismusisointitaitoja: rytmi (esim. oma syke - ryhmän yhteinen syke, beat - offbeat, synkooppi, kolmimuunteisuus, aika-arvot, tahtilajit).</p>			

		<p>melodia (esim. ostinato, riffi, soolo, asteikot esim. pentatoninen, blues)</p> <p>harmonia (esim. sointutehot,sointukierrot)</p> <p>muoto (muotorakenteet)</p> <p>sointiväri (esim. erilaiset soittimet ja soitinkokoonpanot).</p> <p>Vahvistetaan PT 2:n taitoja rytmin ja aika- arvojen osalta.</p> <p>Opitaan asteikot kaikissa sävellajeissa. Omaksutaan kaikki intervallit laatuineen. Opitaan kolmisoinnut käänöksineen. Oppilas antaa näytteitä nuottien laulu- ja kirjoitustaidoistaan (esim. oma sävellys) soittimen tuella tai kuulonvaraisesti PT 3:n vaatimusten mukaisesti.</p> <p>Vahvistetaan yhteissoittotaitoja mahdollisuuksien mukaan myös oppilaiden omia soittimia hyödyntäen. Ryhmän taitojen karttuessa lisätään soitto-ohjelmiston haasteellisuutta.</p> <p>Opetellaan melodian ja sointujen soittamista eri soittimien avulla (esim. kitara). Laajennetaan soitintuntemusta (esim. sähköiset soittimet).</p>			
--	--	--	--	--	--

9	T3	<p>Vahvistetaan oppilaan yhteismusisointitaitoja:</p> <p>rytmi (esim. oma syke - ryhmän yhteinen syke, beat - offbeat, synkooppi, kolmimuunteisuus, aika-arvot, tahtilajit).</p> <p>melodia (esim. ostinato, riffi, soolo, asteikot esim. pentatoninen, blues)</p> <p>harmonia (esim. sointutehot,sointukierrot)</p> <p>muoto (muotorakenteet)</p> <p>sointiväri (esim. erilaiset soittimet ja soitinkokoonpanot).</p> <p>Vahvistetaan yhteissoittotaitoja mahdollisuuksien mukaan myös oppilaiden omia soittimia hyödyntäen. Ryhmän taitojen karttuessa lisätään soitto-ohjelmiston haasteellisuutta.</p> <p>Opetellaan melodian ja sointujen soittamista eri soittimien avulla (esim. kitara).</p> <p>Laajennetaan soitintuntemusta (esim. sähköiset soittimet).</p>			
7	T4 Rohkaista oppilasta monipuoliseen musiikkiliikunnalliseen	S1-S4 Monipuolisissa musiikkiliikuntaharjoitteissa ohjataan oppilasta kokemaan keho musiikillisena instrumenttina.	L2	Musiikkiliikunta	Oppilas osoittaa hahmottavansa musiikin perussykkeen liikkuessaan ja sovittaa

	kokemiseen ja ilmaisuun.	Vahvistetaan oppilaan taitoa kokea musiikin syke sekä eläytyä ja ilmentää musiikkia liikkeen keinoin. Monialaisia oppimiskokonaisuuksia (LI).			liikeilmaisuaan kuulemaansa musiikkiin.
8	T4	Monipuolisissa musiikkiliikuntaharjoitteissa ohjataan oppilasta kokemaan keho musiikillisena instrumenttina. Vahvistetaan oppilaan taitoa kokea musiikin syke sekä eläytyä ja ilmentää musiikkia liikkeen keinoin. Monialaisia oppimiskokonaisuuksia (LI).			
9	T4	Monipuolisissa musiikkiliikuntaharjoitteissa ohjataan oppilasta kokemaan keho musiikillisena instrumenttina. Vahvistetaan oppilaan taitoa kokea musiikin syke sekä eläytyä ja ilmentää musiikkia liikkeen keinoin. Monialaisia oppimiskokonaisuuksia (LI).			
7	T5 Tarjota oppilaalle mahdollisuuksia ääniympäristön ja	S1-S4 Musiikin kuuntelussa lähtökohtana on aktiivinen kuuntelu, jossa musiikkiin ja sen tunnelmaan eläydytään motorisesti (liikkuen),	L2	Ääniympäristön ja musiikin kuuntelu ja siitä keskusteleminen	Oppilas kuuntelee ääniympäristöä ja musiikkia ja osaa kertoa havainnoistaan.

	<p>musiikin elämykselliseen kuunteluun ja havainnointiin sekä ohjata häntä keskustelemaan havainnoistaan.</p>	<p>visuaalisesti ja mielikuvitusta aktivoiden. Kartutetaan musiikillista yleissivistystä ja ohjelmistotuntemusta konsertti- ja kuuntelukasvatuksen avulla. Rohkaistaan oppilasta kertomaan musiikin herättämistä mielikuvista, ajatuksista, tunteista ja kuvailemaan kuulemaansa.</p> <p>Aktiivisen kuuntelun avulla analysoidaan ja syvennetään myös musiikin peruselementtien ymmärtämistä (rytmi, melodia, harmonia, muoto, sointiväri, dynamiikka) hahmottamista ja tunnistamista.</p> <p>Ohjataan oppilasta hahmottamaan erilaisia musiikillisia rakenteita.</p> <p>Rohkaistaan oppilasta kuvailemaan kuulemaansa ja kertomaan musiikin herättämistä mielikuvista, ajatuksista, tunteista.</p> <p>Opetellaan tunnistamaan duurin ja mollin lisäksi ylinousevat ja vähennetyt soinnut sekä duurin pienseptimisointu. Opetellaan tunnistamaan intervallit laatuineen.</p>			
8	T5	<p>Musiikin kuuntelussa lähtökohtana on aktiivinen kuuntelu, jossa musiikkiin ja sen tunnelmaan eläydytään motorisesti (liikkuen), visuaalisesti ja mielikuvitusta aktivoiden.</p>			

		<p>Kartutetaan musiikillista yleissivistystä ja ohjelmistotuntemusta konsertti- ja kuuntelukasvatuksen avulla. Rohkaistaan oppilasta kertomaan musiikin herättämistä mielikuvista, ajatuksista, tunteista ja kuvailemaan kuulemaansa.</p> <p>Aktiivisen kuuntelun avulla analysoidaan ja syvennetään myös musiikin peruselementtien ymmärtämistä (rytmi, melodia, harmonia, muoto, sointiväri, dynamiikka) hahmottamista ja tunnistamista.</p> <p>Ohjataan oppilasta hahmottamaan erilaisia musiikillisia rakenteita.</p> <p>Rohkaistaan oppilasta kuvailemaan kuulemaansa ja kertomaan musiikin herättämistä mielikuvista, ajatuksista, tunteista.</p> <p>Opetellaan tunnistamaan duurin ja mollin lisäksi ylinousevat ja vähennetyt soinnut sekä duurin pienseptimisointu. Opetellaan tunnistamaan intervallit laatuineen.</p>			
9	T5	<p>Musiikin kuuntelussa lähtökohtana on aktiivinen kuuntelu, jossa musiikkiin ja sen tunnelmaan eläydytään motorisesti (liikkuen), visuaalisesti ja mielikuvitusta aktivoiden. Kartutetaan musiikillista yleissivistystä ja</p>			

		<p>ohjelmistotuntemusta konsertti- ja kuuntelukasvatuksen avulla. Rohkaistaan oppilasta kertomaan musiikin herättämistä mielikuvista, ajatuksista, tunteista ja kuvailemaan kuulemaansa.</p> <p>Aktiivisen kuuntelun avulla analysoidaan ja syvennetään myös musiikin peruselementtien ymmärtämistä (rytmi, melodia, harmonia, muoto, sointiväri, dynamiikka) hahmottamista ja tunnistamista.</p> <p>Ohjataan oppilasta hahmottamaan erilaisia musiikillisia rakenteita.</p> <p>Rohkaistaan oppilasta kuvailemaan kuulemaansa ja kertomaan musiikin herättämistä mielikuvista, ajatuksista, tunteista.</p>			
--	--	--	--	--	--

7	<p>T6</p> <p>Kannustaa oppilasta rakentamaan luovaa suhdetta musiikkiin ja ohjata heitä improvisointiin, sovittamiseen ja säveltämiseen sekä taiteiden väliseen työskentelyyn.</p>	<p>S1-S4</p> <p>Tutustutaan improvisaation kautta syntyviin musiikillisiin ideoihin. Niitä voidaan käyttää omien tai ryhmissä suunniteltujen ja toteutettujen sävellysten tekemisessä.</p> <p>Hyödynnetään myös teknologiaa musiikin tuottamisessa ja tallentamisessa. Ohjataan oppilasta ideoimaan, suunnittelemaan ja käyttämään musiikkia luovasti myös eri taiteenaloja yhdistäen (esim. kuva, liike, teksti, draama).</p>	L1, L2, L6	Musiikin luova tuottaminen	Oppilas osaa käyttää musiikillisia tai muita äänellisiä elementtejä kehittäessään ja toteuttaessaan uusia musiikillisia ideoita yksin tai ryhmän jäsenenä.
8	T6	<p>Tutustutaan improvisaation kautta syntyviin musiikillisiin ideoihin. Niitä voidaan käyttää omien tai ryhmissä suunniteltujen ja toteutettujen sävellysten tekemisessä.</p> <p>Hyödynnetään myös teknologiaa musiikin tuottamisessa ja tallentamisessa. Ohjataan oppilasta ideoimaan, suunnittelemaan ja käyttämään musiikkia luovasti myös eri taiteenaloja yhdistäen (esim. kuva, liike, teksti, draama).</p>			

9	T6	<p>Tutustutaan improvisaation kautta syntyviin musiikillisiin ideoihin. Niitä voidaan käyttää omien tai ryhmissä suunniteltujen ja toteutettujen sävellysten tekemisessä.</p> <p>Hyödynnetään myös teknologiaa musiikin tuottamisessa ja tallentamisessa. Ohjataan oppilasta ideoimaan, suunnittelemaan ja käyttämään musiikkia luovasti myös eri taiteenaloja yhdistäen (esim. kuva, liike, teksti, draama).</p>				
7	T7	<p>Ohjata oppilasta musiikin tallentamiseen ja tieto- ja viestintäteknologian luovaan ilmaisulliseen käyttöön sekä musiikin tekemisessä että osana monialaisia kokonaisuuksia.</p>	S1-S4	L1, L2, L5	Musiikkiteknologian käyttö	Oppilas osaa käyttää musiikkiteknologian tarjoamia mahdollisuuksia omassa tai ryhmän ilmaisussa.
8	T7	<p>Tutustutaan musiikkiteknologian tarjoamiin mahdollisuuksiin oman musiikin tuottamisessa ja tallentamisessa, esim. äänentoistolaitteiden perustaidot.</p> <p>Ohjataan oppilasta hyödyntämään musiikkiteknologiaa myös laajemmissa oppimiskokonaisuuksissa.</p>				

		Ohjataan oppilasta hyödyntämään musiikkiteknologiaa myös laajemmissa oppimiskokonaisuuksissa.			
9	T7	Tutustutaan musiikkiteknologian tarjoamiin mahdollisuuksiin oman musiikin tuottamisessa ja tallentamisessa, esim. äänentoistolaitteiden perustaidot. Ohjataan oppilasta hyödyntämään musiikkiteknologiaa myös laajemmissa oppimiskokonaisuuksissa.			
Kulttuurinen ymmärrys ja monilukutaito					
7	T8 Ohjata oppilasta tarkastelemaan musiikkia taiteenlajina ja ymmärtämään, miten musiikkia käytetään viestimiseen ja vaikuttamiseen eri kulttuureissa.	S1-S4 Tutustutaan musiikkiin kulttuurin ilmentäjänä ja vaikuttamisen keinona (esim. historiallinen, globaali, genret, mainosmusiikki). Ohjataan oppilasta tarkastelemaan musiikillisia ilmiöitä myös kriittisesti. Monialaiset oppimiskokonaisuudet esim. AI, KU, LI, BG, HY, TT, UE, UO, ET, vieraat kielet.	L2, L4	Kulttuurinen osaaminen	Oppilas osaa jäsentää musiikin käyttötapoja ja ilmenemismuotoja ja kertoa havainnoistaan.
8	T8	Tutustutaan musiikkiin kulttuurin ilmentäjänä ja vaikuttamisen keinona (esim. historiallinen, globaali, genret, mainosmusiikki).			

		<p>Ohjataan oppilasta tarkastelemaan musiikillisia ilmiöitä myös kriittisesti.</p> <p>Monialaiset oppimiskokonaisuudet esim. AI, KU, LI, BG, HY, TT, UE, UO, ET, vieraat kielet.</p>			
9	T8	<p>Yhdeksännen vuosiluokan aikana omaksutaan taiteen perusopetuksen Musiikintuntemuksen (MT) kurssin sisällöt (tyylikaudet, orkesterisoittimet).</p> <p>Tutustutaan musiikkiin kulttuurin ilmentäjänä ja vaikuttamisen keinona (esim. historiallinen, globaali, genret, mainosmusiikki).</p> <p>Ohjataan oppilasta tarkastelemaan musiikillisia ilmiöitä myös kriittisesti.</p> <p>Monialaiset oppimiskokonaisuudet esim. AI, KU, LI, BG, HY, TT, UE, UO, ET, vieraat kielet.</p>			
7	T9	<p>S1-S4</p> <p>Ohjataan oppilasta käyttämään musiikin käsitteitä ja terminologiaa musiikillisen toiminnan yhteydessä.</p>	L4	Musiikillisten käsitteiden ja symbolien käyttö	Oppilas käyttää musiikin peruskäsitteitä ja merkintätapoja sekä termejä musiikillisessa toiminnassa.

8	T9	Ohjataan oppilasta käyttämään musiikin käsitteitä ja terminologiaa musiikillisen toiminnan yhteydessä.			
9	T9	Ohjataan oppilasta käyttämään musiikin käsitteitä ja terminologiaa musiikillisen toiminnan yhteydessä.			
Hyvinvointi ja turvallisuus musiikissa					
7	T10	<p>Ohjata oppilasta tunnistamaan musiikin vaikutuksia tunteisiin ja hyvinvointiin.</p> <p>S1-S4</p> <p>Ohjataan oppilasta huomaamaan musiikin ja hiljaisuuden vaikutus tunteisiin ja omaan hyvinvointiin.</p> <p>Kannustetaan oppilasta löytämään oma tapansa toimia musiikin kuluttajana. Esim. kuuntelija, harrastaja, tekijänoikeudet, kulttuuripalvelujen käyttäjä jne.</p>	L3, L4	Musiikin hyvinvointivaikutusten tunnistaminen	Oppilaan kanssa keskustellaan musiikin vaikutuksista hyvinvointiin ja tunteisiin, mutta tavoitetta ei oteta huomioon.
8	T10	<p>Ohjataan oppilasta huomaamaan musiikin ja hiljaisuuden vaikutus tunteisiin ja omaan hyvinvointiin.</p> <p>Kannustetaan oppilasta löytämään oma tapansa toimia musiikin kuluttajana. Esim. kuuntelija, harrastaja, tekijänoikeudet, kulttuuripalvelujen käyttäjä jne.</p>			

9	T10	<p>Ohjataan oppilasta huomaamaan musiikin ja hiljaisuuden vaikutus tunteisiin ja omaan hyvinvointiin.</p> <p>Kannustetaan oppilasta löytämään oma tapansa toimia musiikin kuluttajana. Esim. kuuntelija, harrastaja, tekijänoikeudet, kulttuuripalvelujen käyttäjä jne.</p>			
7	T11	<p>Ohjata oppilasta huolehtimaan kuulostaan sekä musisointi- ja ääniympäristön turvallisuudesta.</p>	<p>S1-S4</p> <p>Ohjataan oppilasta käyttämään soittimia ja laitteita turvallisesti sekä huolehtimaan kuulostaan ja toimimaan vastuullisesti musisointitilanteissa.</p> <p>Vahvistetaan oppilaan taitoja käyttää soittimia ja laitteita turvallisesti sekä huolehtia kuulostaan ja toimia vastuullisesti musisointitilanteissa. Ohjataan oppilasta soitinergonomiaan.</p>	L3	<p>Kuulosta sekä musisointi- ja ääniympäristön turvallisuudesta huolehtiminen</p> <p>Oppilas käyttää laitteita ja soittimia musisointitilanteissa ottaen huomioon muun muassa äänen ja musiikin voimakkuuteen sekä muut turvalliseen toimintaan liittyvät tekijät.</p>
8	T11	<p>Ohjataan oppilasta käyttämään soittimia ja laitteita turvallisesti sekä huolehtimaan kuulostaan ja toimimaan vastuullisesti musisointitilanteissa.</p> <p>Vahvistetaan oppilaan taitoja käyttää soittimia ja laitteita turvallisesti sekä huolehtia kuulostaan ja toimia vastuullisesti</p>			

		musisointitilanteissa. Ohjataan oppilasta soitinergonomiaan.			
9	T11	Ohjataan oppilasta käyttämään soittimia ja laitteita turvallisesti sekä huolehtimaan kuulostaan ja toimimaan vastuullisesti musisointitilanteissa. Vahvistetaan oppilaan taitoja käyttää soittimia ja laitteita turvallisesti sekä huolehtia kuulostaan ja toimia vastuullisesti musisointitilanteissa. Ohjataan oppilasta soitinergonomiaan.			
Oppimaan oppiminen musiikissa					
7	T12	S1-S4 Kannustetaan oppilasta pitkäjänteisyyteen musiikillisten taitojen kehittämisessä ja musiikillisten tuotosten viimeistelyssä. Ohjataan oppilasta musiikillisen oppimisprosessin suunnitteluun sekä omatoimiseen harjoitteluun.	L1 Kannustetaan oppilaita pitkäjänteiseen sekä sisukkaaseen harjoitteluun ja työn loppuunsaattamiseen.	Oppimisen taidot	Oppilas asettaa ohjattuna musisointiin, musiikkiliikuntaan tai säveltämiseen ja muuhun luovaan tuottamiseen liittyviä tavoitteita sekä arvioi edistymistään suhteessa niihin.

8	T12	<p>Kannustetaan oppilasta pitkäjänteisyyteen musiikillisten taitojen kehittämisessä ja musiikillisten tuotosten viimeistelyssä.</p> <p>Ohjataan oppilasta musiikillisen oppimisprosessin suunnitteluun sekä omatoimiseen harjoitteluun.</p>			
9	T12	<p>Kannustetaan oppilasta pitkäjänteisyyteen musiikillisten taitojen kehittämisessä ja musiikillisten tuotosten viimeistelyssä.</p> <p>Ohjataan oppilasta musiikillisen oppimisprosessin suunnitteluun sekä omatoimiseen harjoitteluun.</p>			